

Enheten för tillsyn
Frida Berglund
Camilla Braun

Aktiebolaget PHILEA
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm

Beslut att förelägga Aktiebolaget PHILEA att vidta rättelse enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län förelägger Aktiebolaget PHILEA (556326-1949) att vidta rättelse genom att vidta följande åtgärder:

- Upprätta en allmän riskbedömning genom att bedöma vilka risker som finns och hur stor risken är för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.
- Bedöma de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med olika typer av kundrelationer (kunders riskprofiler).
- Upprätta rutiner och riktlinjer för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Rutinerna och riktlinjerna ska omfatta;
 - Åtgärder för kundkännedom.
 - Lämplighetsprövning av anställda och uppdragstagare.
 - Övervakning och rapportering till Finanspolisen.
 - Bevarande av handlingar inklusive behandling av personuppgifter.
 - Intern kontroll, inklusive uppgift om vem som ansvarar för regelefterlevnaden.
 - Skydd mot hot och fientliga åtgärder.
- Säkerställa att anställda och uppdragstagare löpande får relevant utbildning och information för att kunna fullgöra skyldigheterna enligt penningtvättslagen och länsstyrelsens föreskrifter.
- Säkerställa att relevant information dokumenteras samt säkerställa att den allmänna riskbedömningen samt rutiner och riktlinjer uppdateras regelbundet, minst en gång per år, varvid datum för uppdateringen antecknas.

Föreläggandet gäller omedelbart. En redovisning av vidtagna åtgärder ska ges in till Länsstyrelsen i Stockholms län **senast inom fyra veckor från det att ni tagit del av detta beslut.**

Datum
2019-10-29

Beteckning
209-34618-2019

Beskrivning av ärendet

Penningtvättsregelverket gäller verksamhetsutövare som driver yrkesmässig handel med varor där det kan antas att det, nu eller framöver, betalas ut eller tas emot kontanter på belopp som uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer. Det kan vara en enstaka transaktion eller flera transaktioner som har ett samband och tillsammans når upp till samma belopp. En sådan verksamhet står under länsstyrelsens tillsyn.

Verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregelverket ska bland annat göra en allmän riskbedömning av sin verksamhet samt skapa rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) har den 10 juli 2019 förelagt Aktiebolaget PHILEA (bolaget) att skicka in bolagets allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolaget har efter kontakt med länsstyrelsen gett in begärd dokumentation.

Motivering

Bolaget registrerades i Bolagsverkets register mot penningtvätt den 30 december 2013. Bolaget driver verksamhet som omfattas av penningtvättslagen och är därför skyldigt att vidta åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen får ingripa mot en verksamhetsutövare som inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att förhindra att dennes verksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Ingripande kan bland annat ske genom att länsstyrelsen förelägger verksamhetsutövaren att vidta rättelse.

Av regelverket mot penningtvätt och finansiering av terrorism framgår att en verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker, en så kallad allmän riskbedömning. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Allmän riskbedömning

Länsstyrelsen konstaterar inledningsvis att handlingarna som bolaget gett in i ärendet innehåller ett avsnitt med rubriken "allmän riskbedömning". I detta avsnitt anges verksamhetens storlek och art med en sammanfattning vilket i sig kan anses

Datum
2019-10-29

Beteckning
209-34618-2019

vara tillräcklig för att uppfylla lagkraven i den delen. I övrigt bedömer länsstyrelsen att den allmänna riskbedömningen innehåller flertalet brister. En kort beskrivning av vilka risker som kan antas föreligga med verksamhetens produkter och tjänster, kunder, distributionskanaler, geografiska riskfaktorer och verksamhetsspecifika omständigheter har gjorts. Beskrivningarna har dock inte inneburit någon motiverad bedömning eller analys av hur de olika faktorerna kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker. I den allmänna riskbedömningen har inte heller tagits in information om tillvägagångssätt och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnat om penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bolagets allmänna riskbedömning ska ligga till grund för verksamhetens riskbedömning av kunder samt rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen kan konstatera att bolagets allmänna riskbedömning är bristfällig. Detta medför att länsstyrelsen inte kan göra en fullständig prövning av om de övriga ingivna handlingarna är adekvata eller tillräckliga för att uppfylla krav som uppställs på verksamhetsutövare i regelverken mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen vill dock särskilt framhålla följande.

Riskbedömning av kunder

En verksamhetsutövare ska bedöma de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med varje kundrelation. Bedömningen ska ske med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen samt verksamhetens kunskap om den aktuella kunden, varje kund ska således tilldelas en riskprofil. I det material som bolaget inkommit med saknas uppgift om hur bedömningen av den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationer (kunders riskprofiler) gjorts. Vidare saknas det uppgifter om hur kundernas riskprofiler löpande följs upp och ändras när det finns anledning till det under en pågående affärsförbindelse.

Kundkännedom

Bolaget ska enligt sina rutiner och riktlinjer kontrollera identiteten på [REDACTED] när dessa betalar kontant med minst 5 000 euro eller när bolaget har anledning att misstänka penningtvätt. Detta är inte tillräckligt för att uppfylla lagkraven avseende kundkännedomsåtgärder. Det framgår inte hur identitetskontrollen utförs på kunder och deras eventuella företrädare. Inte heller anges om eller hur det kontrolleras om kunden har en verklig huvudman, är en person i politiskt utsatt ställning, nära anhörig till en person i politiskt utsatt ställning eller om kunden är etablerad i ett land som av Europeiska kommissionen identifierats som ett högriskredjeland. Vidare saknas rutiner för identifiering av truster och liknande juridiska konstruktioner. Någon dokumentation kring de uppgivna åtgärderna för kundkännedom har inte getts in varför länsstyrelsen utgår från att det inte funnits i bolaget. Det saknas även information om hur pågående affärsförbindelsers syfte och art följs upp för att säkerställa att kundkännedomen

Datum
2019-10-29

Beteckning
209-34618-2019

är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bolaget har uppgett att de inte har några skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom eftersom de bedömt att risken att verksamheten utnyttjas för penningtvätt är mycket låg. Länsstyrelsen vill här poängtera att oavsett risken för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism är bolaget skyldiga att ha rutiner för skärpta kundkännedsåtgärder. Kraven på när bolaget ska vidta skärpta kundkännedsåtgärder är kopplat till den aktuella kundens riskprofil.

Interna rutiner och riktlinjer

Bolaget har inte gett in några rutiner för att säkerställa lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Bolagets ståndpunkt har, såsom det får förstås, varit att det inte finns något behov av sådana rutiner. Länsstyrelsen vill här påtala att det lagstadgade kravet på denna typ av rutiner inte är behovsanpassat utan är ett krav för samtliga verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregelverket. Av den dokumentation som bolaget gett in kan även utläsas att bolaget inte erbjudit den utbildning som i gällande regelverk anges såsom minimumkrav till verksamhetens berörda parter. Det saknas vidare rutiner för fysiskt skydd och förbud mot repressalier.

Övervakning och rapportering

Av bolagets rutiner och riktlinjer framgår inte, såsom regelverket kräver, hur företaget ska övervaka sina pågående affärsförbindelser och enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från vad man har anledning att räkna med. Av rutinerna och riktlinjerna ska också framgå att affärsförbindelse inte får etableras och en transaktion inte utföras vid misstanke om att verksamhetens tjänster eller produkter kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det ska också framgå hur misstänkta transaktioner och aktiviteter rapporteras till Finanspolisen samt att det är förbjudet att meddela den misstänkte eller någon utomstående att en sådan rapport lämnats.

Behandling av personuppgifter

Bolaget har uppgett att fakturor ska bevaras enligt bokföringslagen. Länsstyrelsen vill här påpeka att det inom ramen för regelverket mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns krav på att verksamheten ska ha rutiner och riktlinjer för vilka handlingar och uppgifter som verksamhetsutövaren ska spara. Denna lagstiftning ska, utöver annan tillämplig lagstiftning, följas. Utifrån det bolaget uppgett kan inte länsstyrelsen avgöra om bolaget uppfyller de i regelverken ställda kraven.

Datum
2019-10-29

Beteckning
209-34618-2019

Intern kontroll och anmälningar av misstänkta överträdelser

Av rutinerna och riktlinjerna ska framgå en intern ansvarsfördelning för att säkerställa att skyldigheterna enligt penningtvättsregelverket fullgörs. Det ska framgå vilken eller vilka funktioner som har utsetts och vem som innehar respektive funktion. Det ska också framgå hur de interna kontrollerna genomförs för att säkerställa efterlevnaden av penningtvättsregelverket. Oavsett vad verksamhetsutövaren driver för verksamhet ska denne utse en person som ansvarar för verksamhetens regelefterlevnad och interna kontroll samt rapportering till Finanspolisen.

Bolaget har uppgett att bolagets VD är ansvarig för regelefterlevnad och att bolagets revisor är ombedd att informera företagsledningen om väsentliga förändringar i penningtvättsfrågor som sedan kan vidareförmedlas till anställda. Bolaget saknar dock rutiner för hur den interna kontrollen avseende efterlevnad av bolagets åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism sker. Vidare saknas rutiner för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av penningtvättsregelverket.

Dokumentation

Länsstyrelsen vill särskilt framhålla att den allmänna riskbedömningen och rutinerna och riktlinjerna ska dokumenteras och bolaget har en skyldighet att utvärdera dessa minst en gång per år och datumet för utvärderingen ska antecknas. En allmän riskbedömning ska därutöver alltid utvärderas om man inom verksamheten erbjuder nya eller väsentligen förändrade produkter eller tjänster, riktar sig till nya marknader eller gör andra förändringar som är avgörande för verksamheten. Om man efter en utvärdering anser att det finns behov av att ändra eller komplettera den allmänna riskbedömningen och rutinerna och riktlinjerna ska dokumenten uppdateras.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis bedömer länsstyrelsen att bolaget har åsidosatt sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket genom att inte upprätta, dokumentera och uppdatera allmän riskbedömning, riskprofil för kunder samt rutiner och riktlinjer för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsens tillsyn av bolaget har visat att ovan angivna brister föreligger. Detta innebär att bolaget löper en ökad risk att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har således grunder för att meddela bolaget ett föreläggande om att vidta rättelse.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § första stycket 15 punkten, 2 kap. 1-5 §§ och 8-15 §§, 3 kap. 1-14, 16-20 §§, 4 kap. 1-3 §§, 4 kap. 6-7 §§, 4 kap. 9 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 1-2 §§, 6 kap. 4 §, 7 kap. 1 §, 7 kap. 10 §, 7 kap. 11 § (välj stycke) §, 7 kap. 24

Datum
2019-10-29

Beteckning
209-34618-2019

§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2018:55) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Beslutande

I detta ärende har Frida Berglund och Camilla Braun beslutat.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Upplysningar

Lämna gärna dina uppgifter via vår e-tjänst komplettering eller yttrande i ärende. Uppgifterna kommer då direkt in i ditt ärende och du får en bekräftelse på att vi har mottagit uppgifterna. I e-tjänsten anger du Länsstyrelsen i Stockholms län samt ärendets diarienummer. Du hittar e-tjänsten på lansstyrelsen.se. Skriv *yttrande* i sökrutan och tryck på sök.

Du kan även lämna uppgifter via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se alternativt till Länsstyrelsen i Stockholm Box 220 67, 104 22 Stockholm. Ange ditt ärendes diarienummer samt *yttrande* i ämnesraden.

För information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilagor

Hur man överklagar till förvaltningsrätten (bilaga 1).

Information om förenklad delgivning (bilaga 2).